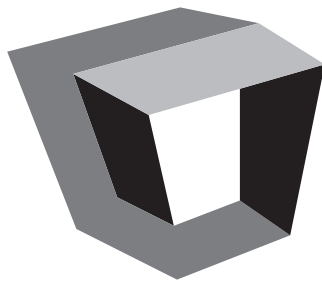

FSD3417

**Kokemuksia kumppanin
mielenterveysongelmista lapsiperheessä
2020**

Aineisto-opas

TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Kokemuksia kumppanin mielenterveysongelmista lapsiperheessä 2020 [aineisto-opas]. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [tuottaja ja jakaja], 2021.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (18.2.2020).

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD3417. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Miettälä, Heidi (Tampereen yliopisto): Kokemuksia kumppanin mielenterveysongelmista lapsiperheessä 2020 [sähköinen tietoaineisto]. Versio 1.0 (2020-02-18). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD3417>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Kirjoitusohjeet	5

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Kokemuksia kumppanin mielenterveysongelmista lapsiperheessä 2020

Aineiston nimi englanniksi: Experiences on Partner's Mental Health Problems in Families with Children 2020

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (18.2.2020).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Miettilä, Heidi (Tampereen yliopisto)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Miettilä, Heidi (Tampereen yliopisto)

Aineisto luovutettu arkistoon

17.2.2020

Asiasanat

arki; kolmas sektori; lapsiperheet; mielenterveyshäiriöt; parisuhde; perhe-elämä; tukipalvelut

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: Yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: Perhe-elämä, avioliitto ja sukupolvet; Yleinen terveydentila ja hyvinvointi

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Kirjoitusaineistossa vastaajat kertovat kokemuksistaan lapsiperhe-elämästä, kun kumppanilla on mielenterveyden haasteita.

Kirjoitusohjeissa osallistujia pyydettiin kertomaan, millaisia haasteita kumppanin oireilu tuo arkeen ja vuorovaikutukseen. Vastaajia kehoitettiin pohtimaan perheen voimavaroja sekä millaista elämä olisi, jos perheessä olisi kaikki hyvin. Lisäksi tiedusteltiin, onko vastaaja etsinyt tukea Mielenterveysomaiset Pirkanmaa - FinFami ry:stä ja erityisesti Toivosta Turvaa -hankkeesta.

Taustatietoina on kerätty sukupuoli, ikäryhmä, taloudellinen tilanne sekä tieto siitä, onko vastaaja osallistunut Pirkanmaan FinFamin tukitoimintaan tai Toivosta Turvaa -hankkeen toimintaan.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi, Pirkanmaa

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Henkilö

Perusjoukko/otos: Lapsiperheessä elävät mielenterveysomaiset, joiden kumppanilla on mielenterveyden haasteita

Aineistonkeruun ajankohta: 28.11.2019 – 16.2.2020

Kerääjät: Miettälä, Heidi (Tampereen yliopisto)

Aineistonkeruun tekniikka: Oma kirjoitus tai päiväkirja: verkon kautta saatu, Muu keruun menetelmä, Penna-kirjoitusaineistojen keruutyökalu

Keruväline tai -ohje: Aineistonkeruun ohjeistus: kirjoitusohje

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Ei-todennäköisyysotanta: itsestään muotoutunut näyte

Tutkimusta markkinoitiin FinFamin Toivosta Turvaa- hankkeen ja Sopeutumisvalmennustiimin perheille sähköpostitse sekä FinFamin omalla Facebook-sivulla, Instagramissa ja Finfamin toimiston seinillä paperimainoksilla. Kumppanuustalo Artteli jakoi mainosta yhteistyöjärjestöille sähköpostitse. Paperimainoksia oli Perheiden talon ilmoitustaululla ja tutkija jakoi keruu-ilmoitusta sosiaalisessa mediassa.

Aineiston määrä: Kuusi kirjoitusta txt-tiedostoina. Aineistosta on tuotettu lisäksi selailtava html-versio sekä taulukkomuotoinen csv-versio.

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Tutkija toteutti myös yhden haastattelun, mutta sen arkistointiin ei saatu lupaa.

Aineisto on kerätty akateemisen ja kirjallisen ilmaisun tarkoituksiin, joten aineistoon on voitu harkinnanvaraisesti jättää jatkokäytölle tarpeellisia henkilötietoja, kuten kirjoittajaan viittaavia epäsuoria tunnisteita.

Julkaisut

Miettilä, Heidi (2020) Kokemuksia kumppanin mielenterveysongelmista: narratiivinen analyysi omaisten kertomuksista. Tampere: Tampereen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden pro gradu -tutkielma. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-202009227080>.

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD3417>

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto

Erityisehdot

Aineisto voi sisältää epäsuoria tunnistetietoja. Aineisto-otteita julkaistessaan jatkokäyttäjän tulee tapauskohtaisesti harkita, mitä tietoja otteesta täytyy poistaa tai muuttaa tutkimuseettisten käytäntöjen mukaisesti.

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Liite A

Kirjoitusohjeet

Kokemuksista sanoiksi - kerro tarinasi lapsiperheen arjesta ja vaikuta lapsiperheiden palveluiden kehittämiseen

Elätkö lapsiperheessä, jossa nykyisellä tai entisellä kumppanillasi on mielenterveyteen liittyviä haasteita? Haluaisitko pukea kokemuksiasi arjesta sanalliseen muotoon ja vaikuttaa lapsiperheiden äänen kuulumiseen?

Tarjoan mahdollisuutta kertoa omasta kokemuksestasi ja vaikuttaa lapsiperheiden tukipalvelujen kehittämiseen osallistumalla Tampereen yliopistossa tehtävään pro gradu- tutkimukseen. Toimin syksyllä 2019 harjoittelijana Mielenterveysomaiset Pirkanmaa - FinFami ry:n Toivosta Turvaa -hankkeessa. **Tutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa kumppanin näkökulmasta, millaista lapsiperheen arki ja perheenjäsenten vuorovaikutus on, kun omalla kumppanilla on mielenterveyteen liittyviä haasteita. Kumppanin oireille ei tarvitse olla diagnoosia, ja sairastumisesta voi olla jo aikaa.**

Kirjoituksen pituus ja tyyli ovat vapaat. Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista ja voit keskeyttää tai peruuttaa tutkimukseen osallistumisen missä vaiheessa tahansa.

Voit käyttää seuraavia kysymyksiä kirjoittamisen tukena:

- 1) Millaisia haasteita kumppanin oireilu tuo perheesi arkeen ja vuorovaikutukseen?
- 2) Tunnistatko voimavaroja, joita itselläsi ja perheelläsi on? Mitä ne ovat, ja millä tavalla ne auttavat jaksamaan arjessa?
- 3) Miten olet kokenut Pirkanmaan FinFamin tarjoaman tuen? Jos olet osallistunut Toivosta Turvaa -hankkeen tarjoamaan tukeen, miten olet kokenut sen?
- 4) Mitä jos huomenna kaikki olisi perheessäni hyvin - mistä huomaisit sen ensimmäisenä aamulla herätessäsi? Mikä olisi konkreettisesti muuttunut?

Lähetä kirjoituksesi alla olevalla sähköisellä lomakkeella 16.2.2020 mennessä.

Kirjoituksen lähettämisen yhteydessä sinulta kysytään muutamia yleisiä taustatietokysymyksiä. **Kirjoituksestasi voidaan julkaista otteita tutkimuksissa ja niiden yhteydessä voidaan julkaista antamiasi taustatietoja. Kun kirjoitat perheestäsi tai muista yksityisistä henkilöistä, älä käytä oikeita nimiä.**

Kirjoituksesi arkistoidaan pysyvästi Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon myöhempää tutkimus-, opetus- ja opiskelukäyttöä varten, jos annat siihen luvan. Henkilötietoja käsitellään **tietosuojalain** mukaisesti akateemisen ja kirjallisen ilmaisen tarkoitukseen. Tietoarkisto voi tarvittaessa muokata arkistoitavia kirjoituksia tietosuojavaatimusten ja muiden laillisten vaatimusten täyttämiseksi. Ennen vastaamista tutustu Pennan **käyttöohjeisiin**.

Kirjoittamasi tarinan lisäksi tai sen sijaan voit myös **osallistua yksilöhaastatteluun tai ryhmäkeskusteluun ottamalla minuun yhteyttä** (kts. yhteystiedot alla). Ryhmäkeskustelussa pääset jakamaan kirjoittamisen aikana syntyneitä arkeen liittyviä ajatuksia, tuntemuksia ja kokemuksia muiden kirjoittajien kanssa vertaistuellisesti.

Tutkimuksen tulokset julkaistaan vuoden 2020 aikana.

Lämmin kiitos halustasi jakaa tarinasi, kokemuksesi on tärkeä.

Kerron mielelläni lisää tutkimuksesta!

Lisätietoja ja yhteydenotot:

Heidi Miettä

Sukupuolesi

- Nainen
 Mies
 Muu

Ikäsi

- 18-30
 31-40
 41-50
 51-60
 61 tai enemmän

Oletko osallistunut Pirkanmaan FinFamin tukitoimintaan (omaisneuvonta/ryhmät/kurssit/virkistys/koulutukset tai luennot)?

- Kyllä
 En

Oletko osallistunut Toivosta Turvaa -hankkeen toimintaan (perheneuvonta/ryhmätoiminta/virkistystoiminta)?

- Kyllä
 En

Mikä on nykyinen taloudellinen tilanteesi?

- Tulot riittävät vain huoneen toimeentuloon
 Tulot riittävät kohtuulliseen toimeentuloon
 Tulot riittävät hyvään toimeentuloon

Mikä seuraavista parhaiten kuvaa tämänhetkistä elämäntilannettasi? Jos olet tilapäisesti pois ansiotyöstä äitiys-, isyys tai muun loman, palkattoman vapaan tai muun samankaltaisen synn vuoksi, vastaa tavanomaisen työtilanteesi mukaan.

- Palkkatyössä kokoaikaisena
 Palkkatyössä osa-aikaisena
 Yrittäjä tai ammatinharjoittaja
 Varusmies- tai siviilipalveluksessa
 Eläkkeellä iän tai työvuosien perusteella
 Eläkkeellä muusta syystä, esimerkiksi työkyyttömyys
 Kotiäiti tai -isä tai omaishoitaja
 Opiskelija tai koululainen
 Työtön
 Muu

Arkistointilupa *

- Kirjoitukseni ja siihen liittyvät taustatiedot SAA arkistoida Tietoarkistoon ja luovuttaa tutkimus, opetus ja opiskelukäyttöä varten.
 Kirjoitustani ja siihen liittyviä taustatietoja EI SAA arkistoida Tietoarkistoon.

Kirjoita vastauksesi tähän. Voit suurentaa tekstikentän kokoa vetämällä kursorilla alaspäin kentän oikeasta alukulmasta. (0-100000 merkkiä)

Halutessasi voit palata muokkaamaan lomaketta lähettämisen jälkeen keruun ollessa käynnissä.